

Sygn. akt VI Ka 579/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron (spr.)

Sędziowie SO Klara Łukaszewska SO Waldemar Masłowski

Protokolant Konrad Woźniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Roberta Remiszewskiego

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015r.

sprawy **R. G.**

oskarżonego z art. 279 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze

z dnia 3 października 2014 r. sygn. akt II K 238/14

I. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego R. G. w części dotyczącej orzeczenia o karze w punkcie I części dyspozytywnej oraz związane z nim rozstrzygnięcia z punktu II i III części dyspozytywnej i w tym zakresie przekazuję sprawę Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa

Sygn. akt VI Ka 579/14

UZASADNIENIE

R. G. został oskarżony o to, że:

w dniu 19 stycznia 2014r. w J., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu dokonali kradzieży z włamaniem w ten sposób, że po przedostaniu się na teren serwisu (...), położonego przy ul. (...), po uprzednim wyłamaniu skobla z kłódką do drzwi stalowych garażu numer (...), dostali się do jego wnętrza, skąd zabrali w celu przywłaszczenia torbę ortalionową koloru czarnego marki „A.” z pojedynczymi narzędziami w postaci kluczy narzędziowych płaskich, obcęgow, kombinerek, klucza tzw. „grzechotki”, obcęgow typu żabka z czerwoną plastikową rękojęścią o wartości łącznej 100 zł, a ponadto szlifierkę kątową o wartości 100 zł, wiertarkę o wartości 50 zł, klucz pneumatyczny o wartości 300 zł, brzeszczot elektryczny o wartości 200 zł, reflektor prawy pojazdu V. (...) o wartości 150 zł, grill do pojazdu V. (...) o wartości 50 zł, 2 (dwie) sztuki reflektorów ksenonowych od pojazdu V. (...) o łącznej wartości 1000 zł, 2 (dwie) sztuki lamp tylnych od pojazdu P. (...) o łącznej wartości 160 zł, czym spowodował straty na kwotę łączną 2 110 PLN (dwa tysiące sto dziesięć złotych) na szkodę G. K.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 3 października 2014r. w sprawie II K 239/14:

I. uznał oskarżonego **R. G.** winnym tego, że w dniu 19 stycznia 2014 r. w J. woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą dokonał kradzieży z włamaniem do serwisu (...) przy ul. (...) w ten sposób, że po uprzednim wyłamaniu skobla z klódką do drzwi stalowych garażu nr (...) dostał się do wnętrza skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torby ortalionowej koloru czarnego marki „A.” z pojedynczymi narzędziami w postaci kluczy nasadowych – płaskich, obcęarów, kombinerek klucza tzw. grzechotka, obcęarów typu żabka z czerwoną plastikową rękojeścią o łącznej wartości 100 zł, szlifierki kątovej o wartości 100 zł, wiertarki o wartości 50 zł, klucza pneumatycznego o wartości 300 zł, brzeszczota elektrycznego o wartości 200 zł, reflektora prawego przedniego samochodu marki V. (...) o wartości 150 zł, lampy tylnej samochodu marki P. o wartości 80 zł, czym działał na szkodę G. K. tj. występku z art. 279 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 /jednego/ roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego **R. G.** karę grzywny w wysokości 50 /pięćdziesięciu/ stawek dziennych ustalając wysokość stawki na kwotę 10 /dziesięciu/ złotych;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu **R. G.** okres tymczasowego aresztowania od dnia 19 stycznia 2014 r. do dnia 02 kwietnia 2014 r. przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jako równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 2 ust 1 pkt 3 i art. 3 ust 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego **R. G.** na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 280 złotych.

Od powyższego wyroku wniósł apelację obrońca oskarżonego zarzucając orzeczeniu Sądu I instancji:

1. na mocy art. 438§4 kpk rażąco niewspółmierność kary, wyrażającą się w wymierzeniu oskarżonemu bezwzględnie kary pozbawienia wolności , przy czym prawidłowa ocena zarzucanego mu występku z art. 279§1 kpk powinna skutkować wymierzeniem mu kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,

2. na mocy art. 438 pkt 1 kpk obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 53§1 i §2 kk poprzez błędne zastosowanie dyrektyw wymiaru kary przyjmując mylnie, że orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności osiągnie wobec oskarżonego cele zapobiegawcze i wychowawcze, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa,

3. na mocy art. 438 pkt 3 kpk błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść tego orzeczenia, poprzez błędne niedopatrzenie się przez Sąd I instancji żadnej okoliczności łagodzącej karę, mylne przyjęcie, że jedynie kara pozbawienia wolności może spełnić wobec oskarżonego cele kary, a także błędne przyjęcie, iż w niniejszej sprawie nie zachodzą szczególnie uzasadnione przypadki, które przewidywałyby zastosowanie normy zawartej w art. 69§4 kk tj, warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie kary wymierzonej oskarżonemu R. G. poprzez zastosowanie wobec niego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności na stosowny okres próbnny, przy ewentualnym zastosowaniu dozoru kuratora

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego R. G. nie jest pozbawiona słuszności. Nie ustosunkowując się bezpośrednio do zarzutów zawartych w apelacji obrońcy zwróconych przeciwko rozstrzygnięciu o karze Sąd Okręgowy stwierdza, że zaskarżony wyrok nie mógł się ostać, koniecznym jest jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Już na wstępie swoich rozważań Sąd Odwoławczy stwierdza, iż rozstrzygnięcie zapadające w kwestii odpowiedzialności karnej może być uznane za słuszne jedynie w sytuacji, w której wina i sprawstwo oskarżonego znajdują uzasadnienie w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym. Z kolei błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia może wynikać bądź to z przeprowadzenia niepełnego postępowania dowodowego przez Sąd I instancji, bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, przybierając w tym ostatnim wypadku najczęściej postać błędu logicznego w rozumowaniu, zlekceważenia niektórych dowodów, dania wiary dowodom nieprzekonywującym, bezpodstawnego pominięcia niektórych dowodów czy wreszcie oparcia się na faktach w istocie nie udowodnionych. Obowiązkiem sądu orzekającego jest dążenie do wykrycia prawdy obiektywnej przez wnikliwe, rzetelne i dokładne przeprowadzenie postępowania dowodowego. Wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy dowody winny zostać poddane wnikliwej, zgodnej z wymogami przepisu art. 7 k.p.k. ocenie i dopiero na tej podstawie sąd winien dokonać ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia.

Sąd Rejonowy przeprowadzając w przedmiotowej sprawie postępowanie dowodowe winien dbać, by było ono nie tylko prawidłowe, wolne od błędów proceduralnych, ale także wyczerpujące, szczegółowe, odnoszące się do wszystkich okoliczności sprawy, nie nasuwające żadnych wątpliwości w zakresie ustalenia sprawstwa i winy oskarżonego. Dopiero wówczas Sąd ten zgromadzone w toku rozprawy głównej dowody winien poddać swobodnej ocenie i na tej podstawie dokonać prawidłowych ustaleń faktycznych, nie naruszając granic określonych przepisem art. 7 k.p.k.

W wyniku przeprowadzonej w toku postępowania odwoławczego kontroli Sąd Okręgowy stwierdza, że Sąd Rejonowy nie dokonał wnikliwej analizy całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych.

Sąd I instancji wydając zaskarżony wyrok nie wyjaśnił istotnych dla oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a kluczowych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, a mianowicie czy popełnione przez oskarżonego przestępstwo pozostaje w związku z używaniem przez niego środków psychoaktywnych. Sąd Rejonowy prowadząc postępowanie dowodowe nie przeanalizował w sposób dostateczny opinii sądowo-psychiatrycznej z dnia 5 lutego 2014 r. (k. 132-133 akt sprawy II K 222/14), w wyniku czego nie wypowiedział się czy popełniony przez oskarżonego uzależnionego od środków psychoaktywnych czyn z art. 279 § 1 k.k. pozostawał w związku z używaniem przez niego substancji psychotropowych (amfetaminy i metamfetaminy).

Sąd Rejonowy ustalił na podstawie ww. opinii i kwestionariusza zebrania informacji przez specjalistę terapii uzależnień sporządzonego w sprawie II K 222/14, iż „oskarżony R. G. nie jest upośledzony umyślowo ani chory psychicznie. Jest uzależniony od środków psychoaktywnych. W okresie obejmującym zarzucany mu czyn i odnośnie jego popełnienia nie miał zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozumienia zarzucanego mu czynu ani pokierowania swoim postępowaniem” (str. 4 uzasadnienia). Jednak Sąd nie dostrzegł, iż w opinii biegli sądowi podali, że R. G. „chciał ukraść koła do samochodu bo kolega chciał je kupić. Do tego się przyznał. Był po narkotykach” (str. 1 opinii). Sąd Rejonowy nie uwzględnił także w ustaleniach faktycznych, iż biegli sądowi zgodnie opiniowali: „w związku ze stwierdzonym uzależnieniem od środków psychoaktywnych istnieje zwiększone prawdopodobieństwo, że opiniowany popełni podobny czyn w przyszłości, dlatego też powinien on podjąć leczenie odwykowe” (str. 2 opinii, pkt 5). Jak wynika z kwestionariusza zebrania informacji przez specjalistę terapii uzależnień sporządzonego w sprawie II K 222/14 oskarżony R. G. jest uzależniony od mathamfetaminy (k. 239 akt sprawy II K 222/14).

Z wyjaśnień oskarżonego złożonych w postępowaniu przygotowawczym wynika, iż leczy się on odwykowo od narkotyków (k. 67, 88v akt sprawy II K 222/14), a w czasie popełnienia czynu był pod wpływem narkotyku (k. 88v akt sprawy II K 222/14). Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2014 r. oskarżony wyjaśnił, iż uczęszcza na terapię do (...) w J. (k. 81v akt sprawy II K 238/14).

W tym miejscu wskazać należy, iż związek popełnionego przestępstwa z nałogowym używaniem środka odurzającego lub substancji psychotropowej zachodzi zarówno wtedy, gdy przestępstwo zostało popełnione pod wpływem tego

środka lub substancji przez sprawcę dotkniętego nałogiem, jak i wtedy, gdy nałóg sprawcy przestępstwa był przyczyną jego popełnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2012 r., III KK 384/11).

Sąd Najwyższy we wskazanym orzeczeniu przedstawił poglądy wyrażone w piśmiennictwie [M. Filar: Przystępczość związana z narkotykami w Polsce (w:) Prawo karne i proces karny wobec nowych form i technik przestępczości, red. H. Hirsch, P. Hofmański, E. Pływaczewski, C. Roxin, Białystok 1997, s. 325-326] i wskazał trzy typy powiązań pomiędzy przestępstwem a używaniem środka odurzającego lub substancji psychotropowej: 1. samozaopatrzeniowy - dokonanie przestępstwa w celu zdobycia narkotyków do użytku własnego lub grupy, 2. interakcyjny - popełnienie przestępstwa w wyniku oddziaływania narkotyku na organizm, 3. niesprawności - użycie narkotyku powodujące znaczny spadek lub nawet całkowity zanik zdolności osoby używającej do wykonywania określonego zawodu lub podejmowania określonych czynności, co może skutkować następstwami o przestępczym charakterze. Zdaniem Sądu Najwyższego o związku takim można mówić również wtedy, kiedy na zachowanie sprawcy naruszającego normy prawa karnego wywiera wpływ uzależnienie od środków odurzających, chociażby tempore criminis nie znajdował się pod działaniem zażytego środka lub w stanie abstynencji.

Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie nie ustalił czy związek w jednej ze wskazanych wyżej postaci pomiędzy popełnionym przestępstwem przez oskarżonego R. G. a używaniem przez niego substancji psychotropowych wystąpił.

Stosownie do treści art. 71 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w razie skazania osoby uzależnionej za przestępstwo pozostające w związku z używaniem środka odurzającego lub substancji psychotropowej na karę pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono, sąd zobowiązuje skazanego do poddania się leczeniu lub rehabilitacji w podmiocie leczniczym w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej i oddaje go pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia.

W wyroku z dnia 4 września 2013 r., II Aka 247/13, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, stwierdził, iż przepis art. 71 ust. 1 u.p.n. nie wymaga istnienia bezpośredniego związku między popełnieniem przestępstwa, a używaniem narkotyku przez oskarżonego, a jedynie wskazuje na konieczność powiązania działania uzależnionego od narkotyków sprawcy przestępstwa z używaniem narkotyków.

Ujawnione w przedmiotowej sprawie uchybienie wywarło istotny wpływ na treść wyroku, ponieważ zostały naruszone cele ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w zakresie interwencji prawnej w proces leczniczy osoby uzależnionej, w tym przez niezapewnienie kontroli tego procesu. Brak ustalenia przez Sąd Rejonowy związku między popełnieniem czynu z art. 279 § 1 k.k. a uzależnieniem oskarżonego powoduje, iż Sąd Okręgowy nie jest w stanie odnieść się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary.

Reasumując, stwierdzić należy, że w świetle powyżej poczynionych rozważań Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze pominął istotne dla sprawy okoliczności, które mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut apelacji dotyczący błędnego przyjęcia przez Sąd Rejonowy, iż w niniejszej sprawie nie zachodzą szczególnie uzasadnione przypadki, które przewidywałyby zastosowanie normy zawartej w art. 69 § 4 k.k., tj. warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności. Wskazany przez obrońcę oskarżonego przepis art. 69 § 4 k.k. odnosi się do możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec sprawcy występku o charakterze chuligańskim oraz sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k., a zatem w przedmiotowej sprawie nie ma zastosowania.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. zaskarżony wyrok wobec oskarżonego R. G. uchylił w części dotyczącej orzeczenia o karze w punkcie I części dyspozytywnej oraz związane z nim rozstrzygnięcia z punktu II i III części dyspozytywnej i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania.

Sąd I instancji w wyniku rozpoznania sprawy ponownie dokona ustaleń odnośnie istnienia (bądź nie) związku między popełnieniem przestępstwa przez oskarżonego R. G., a używaniem przez niego narkotyków, w wyniku czego

będzie uprawniony do orzeczenia kary w trybie ustawy o przeciwdziałaniu narkomani. W tym celu Sąd Rejonowy przesłucha ponownie oskarżonego R. G. oraz przesłucha w charakterze świadka P. K., a także przeprowadzi dowód z uzupełniającej ustnej opinii biegłych lekarzy psychiatrów. Nadto przesłucha świadków M. H. i P. C.-funkcjonariuszy policji, którzy dokonali przetransportowania zatrzymanego R. G. z Komisariatu I Policji do Szpitala, na okoliczność jego zachowania (vide notatka urzędowa k. 1) oraz przyczyn przewiezienia oskarżonego do szpitala. Sąd Rejonowy przeprowadzi również wszystkie inne czynności dowodowe, których potrzeba wyniknie w toku rozpoznania sprawy, a które będą miały na celu wyjaśnienie wyżej wskazanej kwestii.

Sąd II instancji zaskarżony wyrok w pozostałej części, jako trafny i prawidłowy utrzymał w mocy.

Sąd Okręgowy – na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. – zwolnił oskarżonego z obowiązku ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego, uznając, iż zobowiązanie go do uiszczenia byłoby dlań zbyt uciążliwe.